

Mening faldt Love i denne Henseende i to Kategorier saaledes, at det med Hensyn til den ene maatte siges, at den simple Lov var Grundlovsfortolker, og derimod med Hensyn til den anden, at lige overfor denne Klasse var Domstolene den rette Fortolker. Hele denne Teori skal jeg i Øjeblikket ikke indlade mig paa. Men da det ærede Medlem udtaler sig saa bestemt for, at udelukkende den ene Side af Alternativet skulde eksistere, vil jeg dog drage det i Erindring, at det er ingenlunde anerkendt.

Med Hensyn til den foreliggende Sag skal jeg bemærke, at det Spørgsmaal, som der egentlig er nogen Tvist om, er Bestemmelsen i § 8, og jeg genkalder i Erindringen for det Tilfælde, at det i Øjeblikket ikke skulde være ærede Medlemmer præsent, at det, man fra Folketingets Side har ønsket, var en Bestemmelse om, at naar der udstedes en foreløbig Lov af en saadan Beskaffenhed og under saadanne Omstændigheder, at Ministrene have vidst eller dog maattet anse det for overvejende sandsynligt, at den ikke kunde vente Stadfæstelse af Rigsdagen, ere Ministrene ifaldne Ansvar. Dette er Bestemmelsen. Det er for saa vidt tilfredsstillende at høre, at den højtærede Justitsminister er enig i denne Bestemmelse, men jeg tilstaar, at det er meget lidt tilfredsstillende, at han ikke har forsvaret sin Anskuelse med større Styrke i Landstinget og heller ikke i Dag med større Styrke, end vi have hørt, har erklæret denne Mening for den rette og for den, som Regeringen er kaldet til at gennemføre.

De Medlemmer af Rigsdagen, der ere af samme Mening som jeg, ville føle sig særlig kaldede til at opretholde denne Bestemmelse. Men jeg tillader mig at gøre opmærksom paa, at under Forhandlingen i Landstinget og mærkeligt nok endnu den Dag i Dag her i Tinget og specielt ogsaa fra den højtærede Ministers Side har Striden drejet sig om et Spørgsmaal, der slet ikke eksisterer her, ikke ligger for. Det er Spørgsmaalet om, hvorvidt det ved simpel Lov kan forbydes at udstede en provisorisk Finanslov. Dette Spørgsmaal foreligger ikke nu som Stridsspørgsmaal. Jeg har altid været af den Mening, at et almindeligt Forbud mod Udstedelse af provisoriske Finanslove ikke vil kunne gives ved simpel Lov, og Landstinget er af samme Anskuelse, saa for saa vidt er der, saa vidt jeg har deltaget i Debatten, ikke nogen som helst Meningsforskel. Og det er fra dette Tings Side

aldrig forsøgt at gøre den Mening gældende, at et almindeligt Forbud mod provisoriske Finanslove skulde kunne gives ved simpel Lov. Det er aldrig forsøgt, og Folketinget vil allermindst kunne forsøge det. Thi det er jo saadan, at ved en Lov, vedtagen af Folketinget og Landstinget og stadfæstet af Kongen, Loven af 17. Juli 1853, er en provisorisk Finanslov stadfæstet. Og endvidere er det for Folketingets Vedkommende i denne Henseende et Fingerpeg af aldeles afgørende Betydning, at Folketinget ved en Vedtagelse den 16. Februar 1857 udtrykkelig har givet følgende Anvisning i Lovform: „Til Udgifter, der ikke findes optagne i Finansloven, udfordres Beslutning af Kongen. Er Rigsdagen ikke samlet, have Ministrene at bewirke Udgivelsen af en foreløbig Lov, som hjemler Udgifterne, og som bliver at forelægge den følgende Rigsdag“. Jeg har ikke været enig med dem, der foreslog det. Det forefaldt i en Ungdomsperiode af mit Liv, som ligger forud for den parlamentariske. Men det er utvivlsomt, at dette er blevet vedtaget af Folketinget. Det er saaledes aldrig nogen Sinde fra Folketingets Side blevet forsøgt at hævde den Opfattelse, at et almindeligt Forbud imod provisoriske Finanslove skulde kunne gives ved en simpel Lov.

Noget helt andet er det naturligvis, om der til at forbyde foreløbige Loves Anvendelse som Kampmiddel mod Rigsdagen eller mod et af dens Ting behøves en Grundlovsbestemmelse, og paa det er det, at vi bestemte svare Nej. De, der bekæmpe denne Anskuelse, have i Virkeligheden heller aldrig kunnet anføre noget til Støtte derfor. At enhver foreløbig Lov skulde være lovlig, naar den blot fyldstgjorde de i Grundlovens § 25 som ufravigelige foreskrevne Betingelser, er en ganske uholdbar Paastand, og den er i Virkeligheden ikke bleven opretholdt af Landstinget. Thi saadan som Landstinget formede § 8 ved sin Afstemning af 3. April 1907, sattes der Straf for Udstedelse af en foreløbig Lov, hvorved Statens eller andre almene eller private Interesser retsstridig krænkes. Men det staar der ikke et Ord om i Grundlovens § 25, og Landstinget har saaledes erkendt, at en foreløbig Lov kan være strafbar, selv om de i Grundlovens § 25 krævede Betingelser ere opfyldte. Det er aldeles ubestrideligt, og jeg er saa heldig at have selve den foregaaende Taler, det ærede Medlem for Københavns 2den Valgkreds (H. L. Møller), til Meningsstøtte her; Højre her i Tinget